

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «КИЄВО-МОГИЛЯНСЬКА АКАДЕМІЯ»

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Президент Національного університету
«Києво-Могилянська академія»

Сергій КВІТ

«19» травня 2026 р.

ПРОГРАМА ФАХОВОГО ІСПИТУ

для здобуття ступеня магістра за спеціальністю
зі спеціальності D2 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок
галузь знань: D Бізнес, адміністрування та право
(освітньо-наукова програма: «Фінанси, банківська справа та страхування»)

Схвалено
Вченою радою
факультету економічних наук
(протокол № 6 від 08.05.2026 р.)

КИЇВ – 2026

I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Фаховий іспит за спеціальністю **D2 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок** (освітньо-наукова програма **Фінанси, банківська справа, страхування**) передбачений «Правилами прийому на навчання до Національного університету «Києво-Могиллянська академія» в 2026 році» для тих вступників, які вступають для здобуття ступеня магістра за спеціальними умовами вступу відповідно до п. 84 розділу V Правил прийому».

Фаховий іспит має за мету з'ясування рівня професійних компетенцій, теоретичних знань і практичних навичок абітурієнтів зі спеціальності **D2 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок»** визначення їхньої готовності до засвоєння відповідної освітньо-наукової програми магістерського рівня.

Фаховий іспит за спеціальністю **D2 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок** (освітньо-наукова програма **Фінанси, банківська справа, страхування**) проводиться очно в комп'ютерних класах НаУКМА із застосуванням технологій комп'ютерного тестування на платформі DistEdu із відеофіксацією процесу. Результати тестування зберігаються в корпоративному хмарному сховищі та/або системі DistEdu.

НаУКМА забезпечує відеозапис вступного іспиту зі спеціальності не менше ніж з двох відеокамер, розміщення на сайті університету, внесення посилання на цей запис в ЄДЕБО впродовж трьох робочих днів після оприлюднення оцінок вступників, а також зберігання відеоматеріалів та письмових робіт протягом одного року.

Загальна кількість тестових завдань – 25

Тривалість виконання тесту – 60 хвилин.

Зразок тестових завдань за спеціальністю D2 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок (освітньо-наукова програма Фінанси, банківська справа, страхування):

1. Зменшення будь-якого виду дебіторської заборгованості на підприємстві призводить до:
 - а) грошового припливу з інвестиційної діяльності;
 - б) грошового відпливу з операційної діяльності;
 - в) грошового припливу з фінансової діяльності;
 - г) грошового припливу з операційної діяльності.

2. Який фактор впливає на суму валового прибутку:
 - а) фінансові витрати;
 - б) витрати на збут;
 - в) собівартість реалізованої продукції;
 - г) адміністративні витрати.

II. ПИТАННЯ ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ДО ФАХОВОГО ІСПИТУ

1. Грошові системи: поняття, складові, сучасні тренди.
2. Валюта, валютні системи, валютний ринок, валютне регулювання.
3. Девальвація та ревальвація національної грошової одиниці.
4. Поняття інфляції, види та форми інфляції, антиінфляційні заходи.
5. Характеристика кредитних послуг від фінансово-кредитних посередників: банківських та небанківських .
6. Ризики банківської діяльності та їх характеристика.
7. Міжнародний кредитний ринок. Види та форми міжнародної кредитної співпраці.
8. Центральні банки, цілі та напрями їх діяльності.
9. Класифікація кредитів. Характеристика кредитів фінансово-кредитних установ.
10. Класифікація кредитів. Характеристика міжгосподарських кредитів
11. Класифікація кредитів. Характеристика міжнародного кредиту
12. Класифікація кредитів. Характеристика та особливості державного кредиту.
13. Класифікація фінансово-кредитних посередників. Ломбарди
14. Класифікація фінансово-кредитних посередників. Послуга кредитної кооперації. Посередник кредитної кооперації.
15. Поняття, види та характеристика лізингових послуг.
16. Поняття та характеристика послуги факторинг.
17. Міжнародний кредитний ринок. Види та форми міжнародної кредитної діяльності.
18. Кредитування з боку міжнародних фінансових організацій.
19. Міжнародні боргові цінні папери.
20. Поняття бюджетної системи та бюджетного устрою України
21. Структура бюджетної системи України
22. Сутність та значення бюджетної класифікації
23. Сутність та класифікація доходів бюджету і їх роль в економічному зростанні
24. Міжбюджетні відносини
25. Поняття і класифікація державних видатків, особливості відносин у галузі видатків
26. Роль розпорядників бюджетних коштів у процесі кошторисно-бюджетного фінансування
27. Централізовані державні фонди
28. Дефіцит державного бюджету
29. Поняття, функції та форми державного кредиту
30. Поняття, функції та класифікація державного боргу
31. Класифікація державного боргу
32. Система управління та обслуговування державного боргу
33. Поняття, роль, учасники бюджетного процесу
34. Складання, розгляд та прийняття державного бюджету України та місцевих бюджетів
35. Організація виконання державного і місцевих бюджетів
36. Сутність, ознаки та необхідність податків
37. Елементи податків
38. Суспільні блага як передумови виникнення податків
39. Класифікація податків
40. Поняття та принципи податкової системи
41. Податок на прибуток
42. Податок на доходи фізичних осіб
43. Єдиний податок
44. Податок на додану вартість
45. Акцизний податок
46. Мито
47. Місцеві податки та збори

48. Сутність фінансів як економічної категорії. Функції та призначення фінансів.
49. Фінансова система держави та її структура. Сфери та ланки фінансової системи.
50. Сутність, завдання і принципи фінансової політики. Типи та напрями фінансової політики.
51. Фінансова безпека держави та її індикатори.
52. Фінансовий механізм, його основні складові. Фінансові методи, важелі, інструменти.
53. Основи організації фінансового ринку та його класифікація. Інститути, що діють на фінансовому ринку. Характеристика основних операцій на фінансовому ринку.
54. Ринок цінних паперів. Види цінних паперів та особливості їх оцінювання. Модель оцінки капітальних активів. Ринкова вартість портфеля фінансових активів.
55. Страховий ринок. Сутність страхування та його функції. Інститути, що функціонують на страховому ринку.
56. Сутність і основні принципи організації фінансів підприємницьких структур. Фінансові ресурси підприємства, їх формування і використання. Основні та оборотні засоби підприємств. Майно підприємства та його вартість.
57. Сутність міжнародних фінансів. Міжнародні фінансові інститути, їх загальна характеристика. Інструменти міжнародного фінансового ринку.
58. Сутність і значення фінансового аналізу. Його основні цілі, задачі, принципи.
59. Характеристика форм фінансової звітності.
60. Аналіз динаміки складу і структури майна підприємства.
61. Характеристика основних складових власного і залученого капіталу: основні відмінності між ними.
62. Аналіз використання капіталу підприємства.
63. Аналіз основних показників ліквідності підприємства та їх характеристика.
64. Аналіз фінансової стійкості підприємства.
65. Оцінка операційного левериджу.
66. Основні показники оцінки рентабельності, їх характеристика.
67. Оцінка фінансового левериджу.
68. Факторний аналіз рівня рентабельності
69. Якісний і кількісний рівень оцінки ділової активності підприємства.
70. Сутність непрямого методу аналізу руху грошових коштів, послідовність його здійснення.
71. Оцінка ризиків та визначення можливості їх страхування
72. Визначення збитку і страхового відшкодування в майновому страхуванні.
73. Франшиза в страхуванні та її види.
74. Основи фінансової діяльності страховика
75. Державне регулювання та нагляд за страховою діяльністю в Україні
76. Суть і функції банків у ринковій економіці.
77. Види банків.
78. Організаційна структура та управління банком.
79. Банківські ресурси, їх види та класифікація.
80. Структура та функції власного капіталу банку.
81. Регулювання нормативів капіталу банківських установ.
82. Поняття залучених банківських ресурсів.
83. Характеристика депозитних операцій комерційних банків.
84. Фонд гарантування вкладів фізичних осіб.
85. Види, порядок надання та погашення кредитів рефінансування.
86. Основні види платіжних карток.
87. Кредитний ризик та методи управління ним.
88. Поняття фінансової стійкості банку та фактори, що її визначають.
89. Ліквідність банку як основа забезпечення його фінансової стійкості
90. Обов'язкове резервування як метод підтримання фінансової стійкості банків.

ІІІ. ЛІТЕРАТУРА ДЛЯ ПІДГОТОВКИ

1. Бюджетний кодекс України [Текст]: Закон України від 08.07.2010 № 2456-VI: чинний, поточна редакція — Редакція від 01.01.2024: [Офіційний текст]. — Київ: Верховна Рада України, 2024. — 45 с. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2456-17#Text>
2. Бюджетний кодекс України: Документ 2456-VI: чинний. Поточна редакція — Редакція від 01.01.2024. Підстава: Закони України № 3035-IX, 3278-IX, 3460-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text>
3. Закон України «Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування» Документ 2464-VI: чинний. Поточна редакція - Редакція від 29.01.2024. Підстава - 3317-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2464-17#Text>
4. Закон України «Про ринки капіталу та організовані товарні ринки». Документ 3480-IV: чинний, поточна редакція — Редакція від 27.04.2024, підстава – 3585-IX. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3480-15#Text>.
5. Сайт Національного банку України. URL: <https://bank.gov.ua/>
6. Бабіченко В. В. Корпоративні фінанси: сучасна парадигма розвитку: монографія. Київ: ИД «Виниченко», 2014. 552 с.
7. Базилінська О.Я. Фінансовий аналіз: теорія та практика. – К.: Центр навчальної літератури, 2008. – 328 с.
8. Банківські операції: Підручник / За ред. д.е.н., проф. О.В.Дзюблока. – [2-ге вид. випр. і доповн.]. – Тернопіль: Вид-во ТНЕУ «Економічна думка», 2013. с. 864. URL: http://dspace.wnu.edu.ua/jspui/bitstream/316497/3607/1/Підручник_Банківські_операції.PDF
9. Буй Т.Г. Податкова система: навч.-метод. посіб.-К.: НаУКМА, 2012. 74 с.
10. Глущенко С.В. Гроші. Кредит. Кредитний ринок: навч.посіб – К.: НаУКМА. 2015. 204 с., URL: <http://www.ekmair.ukma.edu.ua/handle/123456789/9082>
11. Монетарна політика: теорія та практика : навч. посіб. / С. В. Глущенко. – Київ : НаУКМА, 2024. – 169 с.
12. Глущенко С.В. «Кредитний супермаркет фінансування економіки: теорія та сучасність». – Підручник. – GlobeEdit. – 2021. – 170 с. - 8,0 да. - https://drive.google.com/file/d/1LLGpMsf10r1vzLrZF_w-1-NM4n65i4wm/view
13. Лук'яненко І. Бюджетно-податкова політика України: нові виклики : монографія / І. Лук'яненко, М. Сидорович. – К.: НаУКМА, 2014. 229 с.
14. Мойсеєнко І., Ревак І., Миськів Г., Чапляк Н. Інвестиційний аналіз: навч. посіб. Львів: ЛьвДУВС, 2019. 276 с.
15. Прімерова О.К. Фінанси: навчально-методичний посібник. – Київ: НаУКМА, 2012. 76 с.
16. Ринок фінансових послуг: навч. посіб. / Н. Р.Слав'юк, С. В. Глущенко. – Київ : НаУКМА. – 2022. 206 с.
17. Сарана С.В. Податкові режими в Україні / С.В. Сарана. — К.: Талком, 2016. — 414 с.
18. Теорія публічних фінансів: навч. посіб. Чернівці : Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича. 2022. 184 с.
19. Тютюнник Ю. М., Дорогань-Писаренко Л. О., Тютюнник С. В. Фінансовий аналіз: навч. посіб. Полтава: Видавництво ПП «Астрая», 2020. 434 с.
20. Фінанси підприємств : підручник / за заг. ред. В. В. Сокурєнка. – Харків: ХНУВС, 2022. 292 с. – ISBN 978-966-610-261-7.
21. Фінанси підприємств: метод. вказ. – Чернівці: Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича. 2022. 72 с.
22. Фондовий ринок: Практикум: Навч. посіб. / За ред. В.Д. Базилевича. — К., 2017. 718 с.
23. Шевчук І. Л. Бюджетна система / І. Л. Шевчук, В. О. Черепанова, Т. О. Ставерська. - Харків, 2015. 282 с.
24. Шелудько В.М. Фінансовий ринок: підручник. – 3-тє вид. – К.: Знання, 2015. 535 с.

IV. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Результати фахового вступного випробування за спеціальністю D2 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок» оцінюються за 200-бальною шкалою. Кожна правильна відповідь на тестове завдання оцінюється на 8 балів.

200 балів студент отримує за правильну відповідь на всі 25 тестових завдань.

0 балів студент отримує в тому разі, якщо на жодне питання тестового завдання не дана правильна відповідь.

Абітурієнт вважається таким, що склав фахове ступне випробування за спеціальністю D2 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок», якщо оцінка за письмову екзаменаційну роботу становить 100-200 балів.

У випадку, якщо екзаменаційна оцінка становить 0-99 балів, абітурієнт вибуває з конкурсного відбору на спеціальність D2 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок».

Затверджено на засіданні кафедри фінансів: *протокол № 1 від 15 квітня 2026 року*

Голова фахової атестаційної комісії

І.Г. Лук'яненко